

NOSY MALALA

VENNSKAPSPOSTEN FOR KIRKE OG MISJON PÅ MADAGASKAR OG NABOØYENE I DET INDISKE HAV

Det Norske
Misjonsselskap

Brobygger i ord og handling i Det Indiske Hav
i samarbeid med Den Gassisk Lutherske Kirke

Antananarivo, Desember 2014 Nr 29 Årgang 6

Aktuell kommentar

Fantastisk kirkevekst i Østsynoden

En besøksreise til Farafangana og Vangaindrano nå nylig, gav grunnlag for mye glede i adventstida. Her er det fortsatt en fenomenal kirkevekst. Nå i juledagene er det tusener av voksne som vil bli døpt. De siste fem årene har det blitt grunnlagt i gjennomsnitt 40 nye menigheter i året i denne Østsynoden. Ifølge synodepresident Andrianjafy Octave Bénil er det nå totalt 1020 menigheter. Bare Gud vet hvor mange medlemmer det er, men den gassisk-lutherske kirke (FLM) er iallefall det største kirkesamfunnet i regionen.

I Østsynoden har en de siste årene styrket fokuset på «misjonale menigheter». Synodepresidenten går foran ved å sette misjon på dagsorden i taler og undervisning. Framtidige ledere får en misjonal utdannelse på bibel- og presteskolen. Ca 100 elever følger det to-årige bibelskolekurset, og en har konkrete planer om å ta inn hele 200 elever ved neste opptak. Også på presteskolen er det sprengfulle klasser. - Det er kjekt når NMS nå har mulighet til å støtte opp om synodens misjonale program, ved blant annet å utvide kapasiteten og å forbedre undervisningsinnholdet på disse skolene.

Synodepresidenten forklarer den store veksten med den sterke plass vekkelsesbevegelsen har. Det er 18 omsorgsbyer drevet av hyrdebevegelsen og ca 5500 innvidde hyrder. Disse hyrdene er svært mobile. Når de flytter på seg, er de ofte pådrivere for menighetsplanting.

Folket i Vangaindrano-distriktet kalles «antaisaka». Representanter for denne folkegruppen møter en overalt på vestkysten såvel som i den nordlige delen av landet, under navnene «betsirebaka», «kirao» og «antaimoro». Svært mange steder tar disse en lederrolle i menighetene. Dette siste forårsaker ofte konflikter i forhold til lokale etniske grupper, men her vil jeg først og fremst honorere misjonsengasjementet til denne mobile og svært vennlige folkegruppen.

Arild M. Bakke

Månedens portrett

Side 3

Empowerment i FLM

Side 4

NOSY MALALA betyr
"Den kjære øya"

Redaktør: Representant Arild M. Bakke
Redaksjonssekretær: Misjonær Terje Evensen
Telefon: (00 261 20) 22 220 40
Epost: repmad@nms.no

Det Norske Misjonsselskap,
Rue Rakotonirina Stanislas, Isoraka
B.P. 880 – 101 Antananarivo, Madagaskar

Krafttak for preste- og bibelskoler

For et par år siden ble en innsamlingsaksjon til beste for preste- og bibelskoler i Den gassisk-lutherske kirke (FLM) lansert som et «krafttak». Penger har strømmet inn, ikke minst nå det siste året. Dette har gjort det mulig med renovering og nybygg 12 steder. Atsimoniavoko har dessuten fått ny vanntilførsel. Flere større prosjekter er fortsatt underveis i Alakamisy, Morondava, Farafangana, Vangaindrano og Ambondromamy.

Bilde fra kirkesenteret i Vangaindrano. Presteskolen i forgrunnen. Bilde: Arild M. Bakke.

Forsoning

Det felles-øumeniske rådet (FFKM) har spilt en aktiv rolle i ulike politiske kriser i Madagaskars nyere historie. Den siste uken har Madagaskars øverste kirkeledere igjen tatt en lederrolle. Det har vært organisert samtaler med nåværende president Hery Rajaonarimampianina og de fire tidligere presidentene Didier Ratsiraka, Zafy Albert, Marc Ravalomanana og Andry Rajoelina. Kirkelederne har møtt de politiske kamphanene dels alene, dels to og to. Og på fredag den 19. desember ble Ravalomanana midlertidig løst fra sin husarrest i Antsiranana og de fem »presidentene» kunne møtes til et 9 timer langt møte, ledet av FFKM. Det var visstnok vanskelige samtaler. Et nytt møte er annonsert den 13. januar.

Ny representant

Lise Tørnby er ansatt som ny representant for NMS på Madagaskar fra andre halvår 2015. Hun har tidligere vært misjonær i Kamerun. De siste årene har hun vært leder for «Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn». Hun kommer til Madagaskar sammen med sin mann Vakote og deres sønn på 6 år.

Ny koordinator for sør-sør

Teolog Rakotondramiadana Holiharifetra, som har tatt en master på Misjonshøgskolen, er ansatt som ny koordinator for Sør-sør misjon i FLM. Rivosoa, den tidligere koordinatoren, studerer på Diakonhjemmet.

Fint besøk i januar

Toppledere i Den Norske Kirke og Det Norske Misjonsselskap reiser sammen til Madagaskar i andre halvdel av januar. Det blir en spennende rundtur, med besøk i vekkelses- og omsorgsbyen Ankaramalaza som ett av høydepunktene.

Ny skole i Toamasina

En ny FLM-skole - med fokus på inkludering - blir nå bygget med norsk finansiering i Toamasina. Skolen vil bli drevet på samme måte som pilotskolen i Mahajanga. Den åpnes for elever i oktober 2015.

ProVert avsluttes

Det grønne skoleprogrammet, som har fått støtte fra norske myndigheter i åtte år, avsluttes som planlagt ved årsskiftet. Et helt nytt program, med navnet MAMPIATY, er blitt presentert for Digni og Norad. Mange institusjoner i FLM venter med spenning på om det blir klarsignal for dette nye programmet.

Overdragelse av eiendommer

Villa Røstvig i Toliary og den gamle misjonsstasjonen i Ihosy blir overlevert til FLM ved årsskiftet. Dermed er absolutt alle tidligere NMS-eiendommer på Madagaskar reelt, ikke bare formelt, overdratt til samarbeidskirken FLM. Dette er en milepæl.

Arild M. Bakke

Folk i farta

- **Razafy Celestine** og **Kåre Oksholen** runder av sin misjonærtjeneste på Madagaskar nå før jul. De hadde en fin avslutning sammen med sine nærmeste medarbeidere i Ranohira i begynnelsen av desember. Det er over 39 år siden Kåre kom som misjonær til Madagaskar første gang. Takk for lang og trofast tjeneste!
- **Doktor Razafindrabe Rovaso** og **pastor Ratovohery Harison** er rekruttert som nye FLM-misjonærer til Thailand. De blir innviet som misjonærer på Antsirabe 4. januar 2015. Det første året skal de lese thai i Bangkok. Deretter flytter de til Chang Rai, hvor en annen gassisk familie allerede er godt i gang.

Månedens
portrett

Doktor Rafaramalala Suzanne **Leder for Tobyen på Ambohibao Antananarivo** **58 år gammel, ugift**

Det første vi legger merke til når vi møter Suzanne er at hun er svært kortvokst. Imidlertid går det ikke lang tid med samtale på hennes legekontor, før vi forstår at hun er en stor kvinne med et varmt hjerte. Hun forteller med innlevelse og engasjement om enkeltskjebner hun møter her på tobyen. En toby er en omsorgsby drevet av kirken for vanskeligstilte og psykisk syke mennesker. - Suzanne forteller at på tobyen på Ambohibao er det for tiden 56 klienter i alderen 15 til 75 år. Det jobber 5 personer uten lønn på stedet. I tillegg er det mange hyrder som hjelper til med bønn og åndsutdrivelse. Akkurat dette med åndsutdrivelse er kanskje det som skiller denne behandlingen mest fra det som er vanlig i vesten.

Suzanne forteller at hun har arbeidet som ulønnet på tobyen siden 1999. Dette er nå hennes jobb, hjem og kall. Hun legger vekt på at det er godt å jobbe med mennesker som har behov for omsorg, medisiner og åndelig hjelp. Hun får ikke lønn, men opplever mye velsignelse. Dette er hennes måte å tjene Jesus på.

Hun prøver å følge Jesu eksempel. Det er en målsetting for henne å jobbe med hjertet og å la arbeidet være en tjeneste for Gud. Hun er glad for å ha mange gode medarbeidere. Blant annet kan hun spille på lag med leger ved sykehuset rett ved siden av tobyen. Videre er det mange hyrder i kirken som bistår med både åndelig og praktisk hjelp. Suzanne forteller

at hun og senteret får gaver. Tidligere fikk de mye fra en privat fransk stiftelse, men i kjølvannet av den politiske krisen i landet har dette stoppet opp. Nå er de avhengige av støtte fra FLM-menigheter og enkeltpersoner. Myndighetene får de ingen hjelp fra, bortsett fra at de mottar noen medisiner gratis.

Hjelpen kommer i form av penger, mat eller gjenstander. Hun forteller at alle møblene på både soverom og kontor har hun fått i gaver. Å leve som ulønnet arbeider blant mennesker i nød, gir ikke materiell overflod, men hun opplever seg som svært rik.

Suzanne forteller at hyrdene støtter legene i omsorgen av pasienter på flere måter: pleie, bønn, demonutdrivelse og håndspåleggelse. Deres bønn utelukker ikke bruk av medisiner. Det er SALFA, kirkens helsedepartement, som har det faglige ansvaret for pasientene. SALFA stiller med medisiner og leger. Det hender at pasientene har kjente plager som eplepsi eller autisme. Da får de medisinsk behandling som passer til den aktuelle sykdommen.

Suzanne er rørt over engasjementet mange i Norge viser for arbeidet i tobyene. Hun oppfordrer til bønn for mennesker med psykiske problemer. Hun hilser med ordene : "Jesus er glad i deg og vil deg godt!"»

Tekst og foto :Terje Evensen

Empowerment for women – styrking av kvinnene i kirken

Kvinnene har en veldig viktig plass i kirken. Den gassisk-lutherske kirke (FLM) har derfor et prosjekt som fokuserer spesielt på det å styrke kvinnenes posisjon og muligheter i familien, i samfunnet og i kirken. Prosjektleder Mananato Toromare forteller entusiastisk om en styrke som bare Gud og Den Hellige Ånd kan gi. Ved å jobbe med kvinnene arbeider man for å styrke familien og kirken innenfra. Prosjektet søker å gi kvinnene selvtillit, styrke, selvstendighet og kunnskap. Ettersom kvinner tradisjonel er opptatt av å jobbe for fellesskapet, kommer økte muligheter hele kirken til gode. Både enkeltmedlemmer og ledere får opplæring i dette programmet.

Et kurs i det å være kristen leder er arrangert i mange synoder. Ved å utvikle kvinnenes posisjon i familiene, blir hele lokalsamfunnet såvel som menighetene styrket. Prosjektet har derfor henvendt seg til kirkeledelsen for å få kvinner og familiespørsmål inn som pensum ved preste- og bibelskolene som kirken driver.

Toromare forteller at vi alle er bundet sammen i troen på Jesus. Sammen må vi finne veien videre. Både kvinner og menn må jobbe ilag i samfunnet og i kirken. Bare da kan vi oppnå det fellesskapet og den styrken alle trenger. Sammen kan menn og kvinner gjøre mere enn det de får gjort hver for seg. Hun forteller også at de har gjort en viktig oppdagelse i arbeidet med å styrke kvinnene: Også mennene må taes med i dette arbeidet. Bare ved å innlemme mennene kan en utvikle en styrket og samlet kirke. Når menn og kvinner jobber for det samme, kan en finne gode løsninger der ingen føler seg tilsidesatt.

Å styrke kvinnene handler om å styrke familien, samfunnet og kirken. Alt fra innsiden, avslutter Toromare.

Støtte til «Bygg organisasjon»: Empowerment for women: prosjektnummer 723 659
Empower in FLM: prosjektnummer 723 596 - NMS gavekonto 8220 02 85030

Empower in FLM – “Use Your Talents” og “This is Our Church”

Å bli styrket innenfra er veldig viktig for FLM på Madagaskar. Kirken er stor og trenger å fornye seg, samtidig som det er viktig at prosessene har lokal forankring. Leder for programmet, Zo Ramiandra Rakotoarison, forteller at kirken blir styrket ved at medlemmene får opplæring eller inspirasjon. Lederne og medlemmene hører sammen og er avhengige av hverandre. Alle har samme visjon og må stå sammen. For lederne i kirken blir det arrangert kursing med hovedfokus på fire temaer: lederskap, økonomiforvaltning, organisering og kommunikasjon. For medlemmene av kirken blir det lagt vekt på båndene mellom tro og hverdagsliv, menighetsliv og samfunnsengasjement. Familien, samfunnet og kirken hører sammen. Det er derfor veldig viktig at alle tenker på hverandre og ikke bare på seg selv. Et medlem eller en menighet må bry seg om resten av kirkeorganisasjonen. Når en har et talent kan dette benyttes til beste for fellesskapet. I programmet “Bruk dine talenter” vektlegger en nettopp dette at et enkeltmedlem kan ha en kunnskap eller et talent som kan være en ressurs for fellesskapet. Ved å bruke dette sammen kan det komme andre til gode. Det samme gjelder lederne, som må oppmuntres til å styrke fellesskapet, ikke bare seg selv.

Ved å frigjøre felles ressurser, kan kirken bli sterkere og mere selvstendig!

Tekst : Terje Evensen. Foto: Rasmus Bach Ottosen

La oss be om en styrket og samlet kirke, der den enkelte finner sin naturlige plass i fellesskapet til beste for andre.